

Så många blir klara i tid med kandidatuppsatsen

Stora skillnader mellan institutionerna

Granskning

Om du blir klar med kandidatuppsatsen beror delvis på vilken utbildning du läser. De som pluggar på Sahlgrenska akademien blir klara med sina uppsatser snabbare än de som pluggar på Naturvetenskapliga fakulteten.

Spionen har granskat studieresultat för alla studenter som skrivit kandidatuppsats på Sahlgrenska akademien eller Naturvetenskapliga fakulteten under vårterminerna 2012-2014. Granskningen visar stora skillnader mellan olika utbildningar i hur stor andel som blivit klara i tid. På Naturvetenskapliga fakulteten har så många som 57 procent av studenterna inte hunnit färdigt innan kursen slutar. Det är fyra gånger vanligare än på Sahlgrenska.

Mellan enskilda institutioner är skillnaderna ännu större. Den institution där flest studenter blir klara i tid är Institutionen för odontologi.

Där har 94 procent av studenterna blivit klara med sina uppsatser i tid. På Institutionen för biologi och miljövetenskap har bara 25 procent av studenterna hunnit klart på samma tid. Särskilt bra på att bli godkända i tid är studenterna på dietistprogrammet och tandhygienistprogrammet, medan studenter som läser marina vetenskaper eller trädgård och landskapsvärd blir klara med sina uppsatser senare.

– En c-uppsats ska ju ta lika lång tid oavsett vilken utbildning du läser, säger Peter Wejmo som är ordförande i naturvetarsektionen på Göta studentkår.

Han ser flera problem som kan

uppträda för studenter som inte blir klara med sina uppsatser i tid.

– Om man vill läsa vidare så kan man kanske inte göra det. Man måste vara klar med sin c-uppsats för att komma in på ett masterprogram, och det är inte säkert att man får ut något CSN. Man får ligga efter 15 poäng och ändå få studiemedel men då måste man vara klar med allt annat, säger han.

Peter Wejmo berättar att kåren försökt ta reda på vad det beror på att studenterna inte blir färdiga och säger att det är en fråga som kåren ska jobba vidare med.

– Vi ser ett problem i att folk inte tar ut sin kandidatexamen. Däremot har vi inte hittat någon källa till det. Vi har inte hittat någon att peka på, säger han.

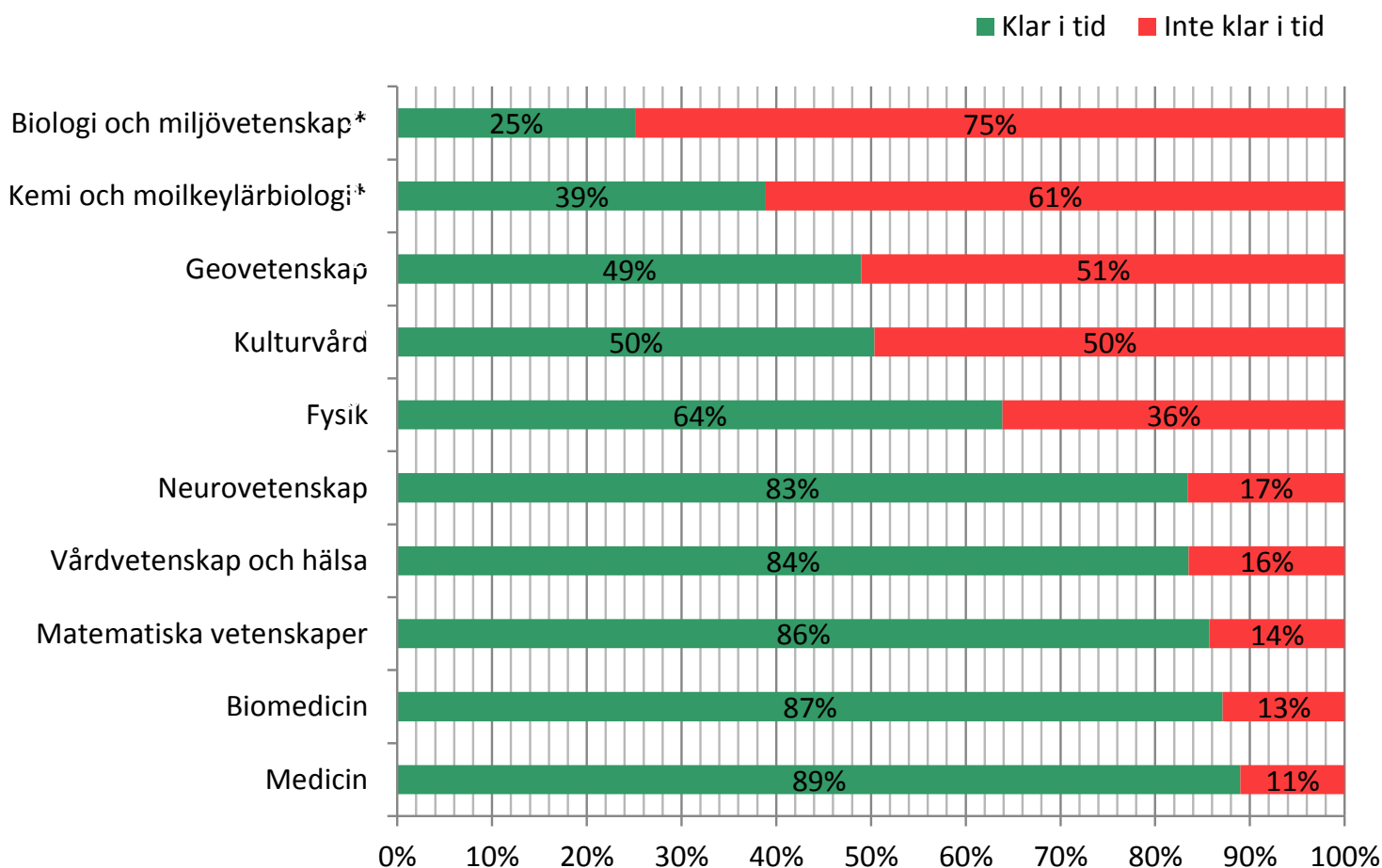
På de institutioner där få blir klara i tid är det många som tar igen

En c-uppsats ska ju ta lika lång tid oavsett vilken utbildning du läser

Andel av studenterna vid olika institutioner som blev klara i tid med sin kandidatuppsats vårterminerna 2012-2014

det de närmsta månaderna efter kursslutet. Men även långt efter att kursen har slutat är skillnaderna stora mellan institutionerna. Nio månader efter kursslutet har studenterna på Institutionen för biologi och miljövetenskap nästan hunnit ifatt några andra institutioner vid fakulteten. Då har över 70 procent av studenterna blivit godkända på sina uppsatser.

Att studenter inte tar de poäng som de registrerats för påverkar inte bara dem själva. Det kan också bli ett problem för institutionerna.

– Det hänger samman med tilldelningen, säger Ingela Dahllöf som är prefekt på Institutionen för biologi och miljövetenskap.

Tilldelningen som hon pratar om innebär att institutionen får i uppgift att utbilda ett visst antal

studenter varje år. Universitetet får först pengar från staten för att utbilda ett bestämt antal studenter. De fördelas sedan till fakulteterna som i sin tur fördelar pengarna till de olika institutionerna. Summan som institutionen får för varje student är uppdelad i två delar. Den ena delen delas ut för att studenten är registrerad på utbildningen men den andra delen är beroende av de poäng som studenten tar under året. Därför kan institutionernas ekonomi påverkas om många studenter inte tar sina poäng.

– Är det så att studenterna inte lämnar in i tid så kan det hända att vi får betala tillbaka pengar, säger Ingela Dahllöf.

Emilia Johansson

SÅ GJORDES UNDERSÖKNINGEN

- I undersökningen ingår studieresultat för alla studenter som varit förstagångsregistrerade på en kurs vid Naturvetenskapliga Fakulteten eller Sahlgrenska Akademin som innehåller ett examensarbete på kandidatnivå under vårterminerna 2012, 2013 och 2014.
- När varje student får betyg i en kurs registreras ett datum i Ladok. I Ladok registreras även vilken tid som ett kurstillfälle pågår. I undersökningen har det datum som studenten blivit godkänd jämförts med den tid som kursen slutar.
- Vid jämförelsen har hänsyn tagits till att det kan förekomma att examinatorn skriva det datum som betyget rapporteras in istället för det datum som studenten lämnat in uppsatsen. Därför räknas alla studenter med ett betygsdatum inom 30 dagar efter kursslutet som inom kursstiden.

Nästa sida: Så jobbar Institutionen för biologi och miljövetenskap och Institutionen för odontologi för att få fler att bli klara i tid.

NYHETER.

Två institutioner med lokaler bara några hundra meter ifrån varandra på Medicinareberget. Båda har studenter som gör praktiska experiment som påverkas av yttre omständigheter. Båda har tillämpat flexibla tider för studenterna. På Institutionen för odontologi har det hjälpt studenterna att hinna klart i tid. På Institutionen för biologi och miljövetenskap har det inneburit det motsatta.

Text & bild EMILIA JOHANSSON

Kompletteringar drar ut

Bara en femtedel av studenterna på Institutionen för biologi och miljövetenskap fick sin kandidatuppsats godkänd inom kurstiden under vårterminen 2014. Detta trots att institutionen jobbat för att få fler att bli klara i tid. Spionen har träffat ansvariga på institutionen för att ta reda på varför.

På Institutionen för biologi och miljövetenskap kan man skriva kandidatuppsats i fyra olika ämnen: biologi, miljövetenskap, farmaci eller marina vetenskaper. I biologi och marina vetenskaper är det vanligt med experiment eller observationer i naturen. Det gör att vissa projekt blir beroende av väder och årstid. Catharina Olsson, som är kursansvarig för examenskurserna i biologi och farmaci, berättar att studenterna ibland fått göra projekt utanför kursiderna.

– Om man vill titta på fåglar som flyger så måste man göra det när fåglarna flyger, säger hon.

Flexibiliteten har bland annat lett till att en del studenter gjort sitt examensarbete över sommaren och lämnat in sin uppsats i början av höstterminen istället.

Institutionen har inte funnits särskilt länge. Den bildades 2012 genom en sammanslagning av tre andra institutioner och efter det har man genomfört förändringar för att fler studenter ska bli klara med sina uppsatser. Man har infört en föreläsningsserie under kursen och gemensam redovisning i slutet. Man har också blivit hårdare med tidsgränser. Innan man börjar med arbetet ska en studieplan godkännas så att det ska vara rimligt att hinna klart i tid.

– Vi har jobbat för att strukturera upp det och sagt att det ska vara projekt som är anpassade till kurs-tiden, säger Catharina Olsson.

Att bara en femtedel av studen-

terna på institutionen hunnit få sin uppsats godkänd under kurstiden på vårterminen 2014 betyder inte att förändringarna inte givit något resultat menar Catharina Olsson.

– Om man tittar på ett längre perspektiv, efter tre månader eller till och med ett halvår, så borde man se en skillnad, säger hon.

Det svåra är inte att få det klart i tid

Och det har hon rätt i. Om man jämför hur många studenter som hunnit klart inom tre månader efter kursslutet så ser man att det är fler som blivit klara våren 2014 än det var på våren 2012.

Det är inte den första inlämningen som studenterna missar. Catharina Olsson berättar att nästan alla som skrev kandidatuppsats i Biologi förra våren lämnade in i tid. Det bekräftas också av flera studenter. De har lämnat in sina uppsatser i tid. En av dem är Kim Hellgren.

– Det svåra är inte att få det klart i tid utan snarare att få det inrapporterat i tid, säger han.

Alla studenter får kommentarer på sina arbeten efter examinationen. Man ska kunna snygga till uppsatsen innan den arkiveras. Institutionens prefekt Ingela Dahllöf tycker att det är en viktigt att alla får möjlighet att rätta till sina fel.

– Vi tycker att det ger en bättre kvalitet både till arbetena och för studenterna själva, säger hon.

Betyget rapporteras inte in innan ändringarna har lämnats in. Ingela Dahllöf berättar att det är många studenter som inte har så bråttom med den sista inlämningen.

Kerstin Fransson skrev sin uppsats i marina vetenskaper och hon dröjde själv med att lämna in den rättade versionen för att hon hade mycket annat att göra.

– Det blir lätt att man väntar med examensarbetet om man har andra kurser som tar tid, säger hon.

Det alltså inte genomförandet av examensarbetet som tar tid, utan kompletteringarna som kommer efter inlämningen. Det finns också studenter på institutionen som upplevt att handledare och examinator ställt olika krav på uppsatsen.

– Min handledare sa att det här kan inte bli underkänt, men ändå blev det komplettering. De som rättar har olika kriterier känns det som, säger en student som skrivit uppsats i farmaci. Hen vill inte peka ut någon och har därför valt att vara anonym.

Enligt Catharina Olsson är det något som man jobbar med att förbättra.

– Det är självklart att handledarna ska ge tillräcklig feedback och veta vad det är som gäller. På farmaciekursen hade vi tidigare inga tydliga riktlinjer till handledarna, vilket gjorde att examinatoren gav mycket kommentarer trots att

Catharina Olsson, kursansvarig för examens- och miljövetenskap, berättar att de jobbat för

handledarna tyckte att det var jät-tebra arbeten. Och det kan vara bra arbeten ur en aspekt men kanske inte efter målen i kursplanen, säger hon.

Med tydligare riktlinjer både för studenter och handledare hoppas man att felen i uppsatserna ska bli färre.

– Steg ett är att de lämnar in i tid, och där tycker jag att vi har nått ganska långt. Sen är nästa steg att försöka minimera kommentarerna, utan att påverka kvaliteten. säger Catharina Olsson. ■

på tiden

kurserna i biologi och farmaci, och Ingela Dahllöf, prefekt på Institutionen för biologi att få fler studenter att bli klara i tid med sina examensarbeten.

HAR DU KOLL PÅ REGLERNA?

- En kandidatexamen ska innehålla ett självständigt arbete som omfattar minst 15 högskolepoäng.
- Enligt högskoleförordningen har en student rätt till handledning vid ertsådant arbete. Studenten har också rätt att byta handledare.
- Examinatorn har 15 arbetsdagar på sig att meddela betyg efter en examination och studentens betyg ska rapporteras senast 15 arbetsdagar efter kursens slut, enligt de lokala studiereglerna. Om det är mer omfattande kan rättningstiden förlängas till 20 arbetsdagar, men då måste det beslutet fattas av prefekten.
- Man har rätt att byta examinator om man underkänts mer än en gång. Det framgår både i lokala studieregler och i högskoleförordningen

Flexibilitet inom strikta tidsramar

På Institutionen för odontologi gör många studenter experimentella studier i sitt kandidatarbete som riskerar att dra ut på tiden. Ändå är det den institution i Spionens underökning där flest studenter blir klara med sina uppsatser i tid. Här berättar två programansvariga om hur de tacklat problemet.

På Institutionen för odontologi använder man sig av både flexibilitet och strikta tidsgränser för att studenterna ska bli klara i tid.

Kajsa H Abrahamsson som är programansvarig för tandhygienistprogrammet berättar att de är tydliga med vad som gäller för att studenterna ska bli klara i tid.

– Vi har ganska strama tyglar för examensarbetet där vi följer upp studenterna just för att de ska bli färdiga. Vi har seminarier där vi följer upp processen och kollar om studenterna har kommit så långt som vi har tänkt oss, och är det några som inte gjort det så får vi sätta oss ner och ta reda på varför och om det är något vi kan göra för att stötta, säger hon.

Det finns två program på Institutionen för odontologi där studenterna skriver en kandidatuppsats, tandhygienistprogrammet och tandteknikerprogrammet. På båda programmen gör studenterna egna empiriska studier som examensarbete. Ibland tar det längre tid än planerat, men ändå blir över 90 procent av studenterna klara i tid.

Elizabeth Sanborn skrev sin uppsats på tandhygienistprogrammet förra våren och hon tyckte inte att det var svårt att bli klar i tid.

– Det var många som var stressade på slutet men det var ingen som inte hann, säger hon.

Annika Uldén, som är programansvarig för tandteknikerprogrammet, berättar att man löst problemet genom att kursen går över hela terminen istället för bara de sista tio veckorna. Studenterna läser andra kurser parallellt med examenskursen och om något oförutsett inträffar kan man möble- ra om i schemat.

– Många gånger är det så att det är andra företag involverade som ska leverera material. Då vill vi gärna ha lite buffertzoner. Om studenterna inte hunnit få sitt material så kan de jobba med andra skrivuppgifter som finns under terminen och få tid senare för att göra klart arbetet, säger Annika Uldén.

Man använder samma upplägg på tandhygienistprogrammet. Kajsa H Abrahamsson berättar att det är användbart för studenter som skickar ut enkätundersökningar och måste vänta på att få in svar.

Det var många som var stressade på slutet men det var ingen som inte hann

Att kursen är utspridd under så lång tid innebär också att examinationen kan läggas ett par veckor innan terminen slutar. När man får examinatorns kommentarer så har man därför tid på sig att rätta de sista felen innan kursslutet.

– Om det är mer omfattande ändringar så hinner man inte klart utan får komplettera och examineras vid ett senare tillfälle, men det är väldigt sällan som det händer, säger Kajsa H Abrahamsson. ■